

Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университетінің «Жаратылыстану» факультетінің «Тарих және география» кафедрасының т.ғ.к. профессордың ассистенті Серікбаев Е.Қ Университет деңгейінде 2026 жылы мамыр айының 5-ші жұлдызында

«Қазақстан тарихы» пәнінен ШТ 25-1 тобының студенттерімен «Екінші дүниежүзілік соғыс тұсындағы Қазақстан» тақырыбында ашық сабақ өтті.

Сабақта жаңартылған білім беру, инновациялық педагогикалық технологияларды қолдана отырып, мәдени және кәсіби құзіреттілікке ие, жоғары білікті маман екенін көрсете білді. Сабақ жоспарға сәйкес өз мақсатына жетті.

Топқа бөлу: “Me-qr.com” әдісі (кюар кодты сканерлеп, топқа бөліну).

Тақырыбы: Екінші дүниежүзілік соғыс тұсындағы Қазақстан

1. Мақсаты: Қазақстан тарихының ежелгі дәуірден қазіргі заманға дейінгі негізгі даму кезеңдері туралы объективті тарихи білім беру. Екінші дүниежүзілік соғыс кезіндегі саяси, экономикалық және әлеуметтік мәселелерді студенттерге тың деректер негізінде түсіндіру.

Міндеттері:

- білім алушыларды фундаменталды деректанулық және тарихнамалық материалдарымен, сондай-ақ қазіргі Қазақстан тарихы ғылымының жетістіктерімен таныстыру;
- Қазақстан тарихының гуманитарлық білім беру жүйесіндегі орнын айқындау;
- қазіргі Қазақстан тарихының оқиғалары туралы білімдерді жүйелеу.

2. Оқытудың міндеттері: - студенттер тарихи деректік материалдарды терең біле отырып, тарихи дамудың көп қырлы да жан-жақты динамикасында бағдар табуға, қазіргі уақыттағы кез-келген қоғамдық құбылысты талдай білуге үйренеді;

зерттеуге қажетті мәліметтерді әдебиеттерді іздестіру, деректерді жинақтау, тарихи материалды ауызша және жазбаша жеткізе білуді меңгереді;

3. Тілдік мақсаттар: Дүниежүзілік мемлекеттердің қоғамдық даму процестеріндегі саяси-әлеуметтік, экономикалық даму үрдістерінің өзіндік ерекшеліктері мен сабақтастығын білу, өзіндік көзқарастар мен ой-тұжырымдарды қалыптастыру.

4. Құндылықтарды дарыту: Тұлғааралық қарым-қатынасты дамытуға және бағалауға мүмкіндік беретін жұптық және топтық жұмыстарды қолдану арқылы жүзеге асырылады, жеке тұлғаның пікірін ескеру және әрбір ойдың құндылығын құрметтеу жеке тапсырмада қамтылады; ұлттық сана-сезім, патриотизм.

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

[blob:https://web.whatsapp.com/400b58a1-314a-466a-a39b-9f997d800b80](https://web.whatsapp.com/400b58a1-314a-466a-a39b-9f997d800b80)

2026 жылы 16 сауірде сағат 16:10-да Шерхан

Муртаза атындаты Халықаралық, Тараз университетінде «Тарих» білім беру бағдарламасының, 2-курс магистранттарымен ашық сабақ өтті. Қазақстан және халықаралық ұйымдар тақырыбында факультет деңгейіндегі ашық, сабақ өткізілді. Сабакты «Тарих және география» кафедрасының профессоры Абдуалы Асқар Бегаділұлы жүргізді.

Сабак, барысында Google Scholar, Semantic Scholar және BASE сияқты заманауи ғылыми іздеу жүйелері арқылы академиялық, әдебиеттерді тиімді іздестірудің, әдіс-тәсілдері жан-жақты қарастырылды. Сонымен қатар, NotebookLM және ChatGPT құралдарын қолдану негізінде дереккөздерді талдау, салыстыру және синтездеу алгоритмдері ғылыми-әдістемелік тұрғыда талқыланды. Сабак устінде магистранттар жасанды интеллект құралдарын пайдалана отырып, ғылыми әдебиеттерге Қазақстанның халықаралық ұйымдарға, шолу жасаудың тиімді тәсілдерін тәжірибелік деңгейде меңгерді. Бұдан бөлек, олар мәтінді академиялық талаптарға сай редакциялау, сондай-ақ, библиографиялық тізімдерді ГОСТ және АРА стандарттарына сәйкес автоматты түрде рәсімдеуге арналан авторлық, промпттармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастырды. Жалпы, ашық сабақ мазмұндық, және әдістемелік тұрғыдан жоғары деңгейде ұйымдастырылып, магистранттардың, ғылыми ізденіске деген ынта-ықыласын арттыра түсті..

Сабактың тақырыбы: *Қазақстан және халықаралық ұйымдар*

***1. Мақсаты:* Қазақстанның халықаралық ұйымдарға қатысуы нақты мақсаттар мен міндеттерге негізделген. Бұл елдің сыртқы саясатын тиімді жүргізуге көмектеседі.**

Қазақстанның халықаралық ұйымдардағы басты мақсаты:

- ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету
- экономикалық өсуді жеделдету
- халықаралық ынтымақтастықты дамыту
- әлемдік қауымдастықта беделін арттыру

1. Қауіпсіздік саласында

- бейбітшілікті сақтау
- қақтығыстардың алдын алу
- терроризмге қарсы күресу
(Шанхай ынтымақтастық ұйымы аясында маңызды)

2. Экономикалық міндеттер

- халықаралық сауданы дамыту
- инвестиция тарту
- ортақ нарықтарға шығу
(Еуразиялық экономикалық одақ арқылы жүзеге асады)

3. Саяси және дипломатиялық міндеттер

- басқа мемлекеттермен тиімді байланыс орнату
- халықаралық келіссөздерге қатысу
- жаһандық мәселелерді шешуге үлес қосу

4. Әлеуметтік және мәдени міндеттер

- білім, ғылым және мәдениет саласында ынтымақтастық
- халықтар арасындағы достықты нығайту
(Ислам ынтымақтастығы ұйымы маңызды рөл атқарады)

5. Экологиялық міндеттер

- қоршаған ортаны қорғау
- экологиялық мәселелерді бірлесіп шешу
(көбіне Біріккен Ұлттар Ұйымы бағдарламалары арқылы)

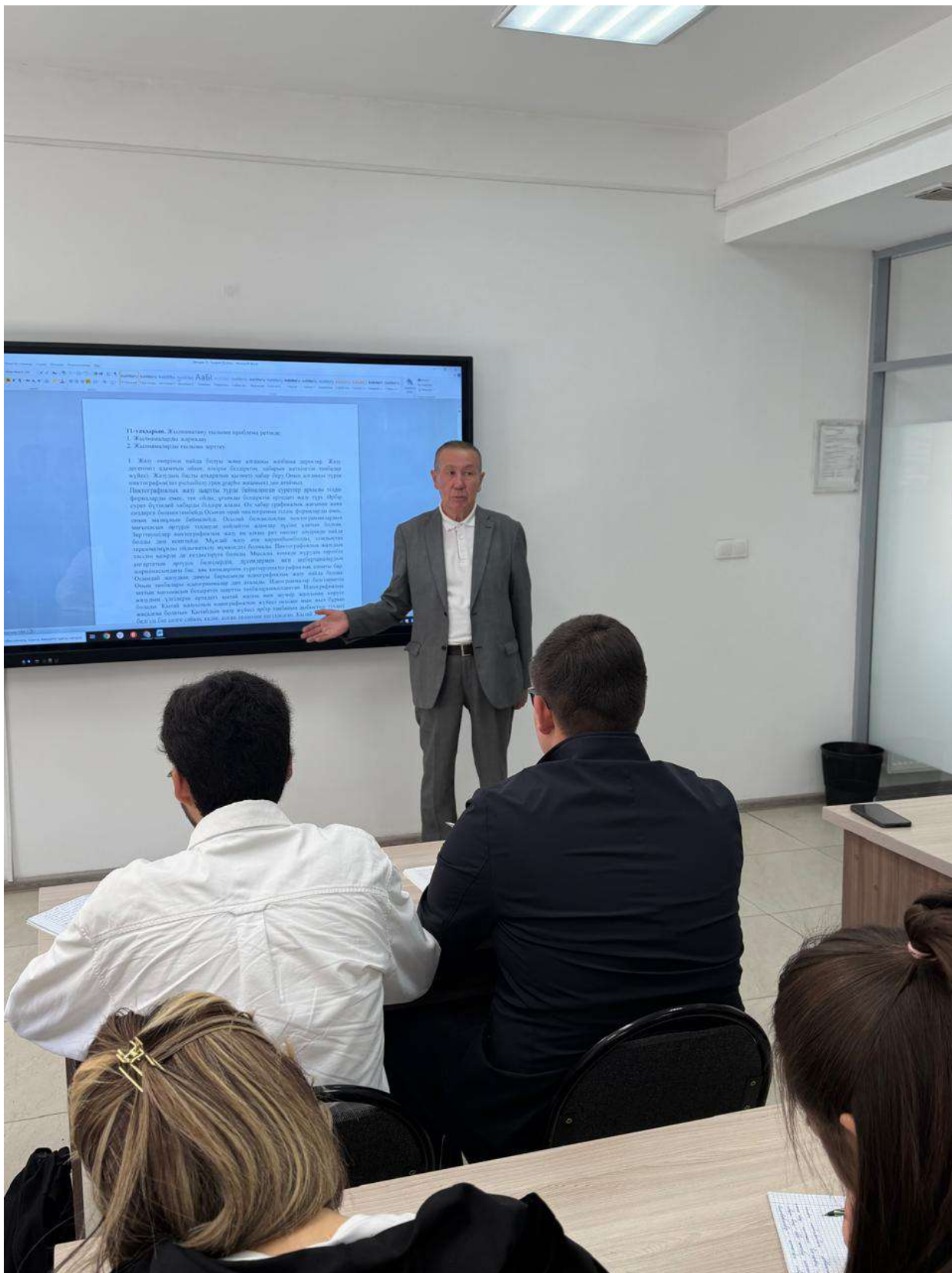
I. Ұйымдастыру кезеңі (3-5 минут)

- магистранттарды тіркеу;
- сабақтың тақырыбы мен мақсаттарын хабарлау;
- зерттеу контексін қысқаша сипаттау.

Тоқболат Сейілхан Тоқболатұлы 2026 жылғы 15 сәуірде сағат 16:10-да Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университетінде «Тарих» білім беру бағдарламасының 2-курс магистранттарына арналған «Ғылыми еңбектерге тарихнамалық шолуда жасанды интеллектіні пайдалану» тақырыбында университет деңгейіндегі ашық сабақ өткізілді. Сабақты «Тарих және география» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, тарих ғылымдарының кандидаты Тоқболат Сейілхан Тоқболатұлы жүргізді.

Сабақ барысында Google Scholar, Semantic Scholar және BASE сияқты заманауи ғылыми іздеу жүйелері арқылы академиялық әдебиеттерді тиімді іздестірудің әдіс-тәсілдері жан-жақты қарастырылды. Сонымен қатар, NotebookLM және ChatGPT құралдарын қолдану негізінде дереккөздерді талдау, салыстыру және синтездеу алгоритмдері ғылыми-әдістемелік тұрғыда талқыланды.

Сабақ үстінде магистранттар жасанды интеллект құралдарын пайдалана отырып, ғылыми әдебиеттерге тарихнамалық шолу жасаудың тиімді тәсілдерін тәжірибелік деңгейде меңгерді. Бұдан бөлек, олар мәтінді академиялық талаптарға сай редакциялау, сондай-ақ библиографиялық тізімдерді ГОСТ және АРА стандарттарына сәйкес автоматты түрде рәсімдеуге арналған авторлық промпттармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастырды. Жалпы, ашық дәріс мазмұндық және әдістемелік тұрғыдан жоғары деңгейде ұйымдастырылып, магистранттардың ғылыми ізденіске деген ынта-ықыласын арттыра түсті..

Сабақтың тақырыбы: Ғылыми еңбектерге тарихнамалық шолуда жасанды интеллектіні пайдалану

1. Мақсаты: Магистранттарға тарихнамалық шолу жасаудың теориялық-әдіснамалық негіздерін меңгерту және жасанды интеллект құралдарын (академиялық іздеу жүйелері мен

генеративті модельдер) қолдану арқылы ғылыми әдебиеттерді іздеу, талдау, синтездеу және рәсімдеу дағдыларын қалыптастыру.

2. Оқытудың міндеттері:

- тарихнамалық шолудың ғылыми мәні мен құрылымын түсіндіру;
- IMRaD моделінің ғылыми зерттеудегі рөлін талдау;
- заманауи ғылыми іздеу жүйелерін тиімді пайдалану әдістерін көрсету;
- жасанды интеллект көмегімен дереккөздерді сыни талдау алгоритмдерін үйрету;
- академиялық мәтінді редакциялау және библиографияны рәсімдеу дағдыларын дамыту;
- зерттеу мәселелерін жүйелеу және ғылыми синтез жасау қабілетін қалыптастыру.

3. Тілдік мақсаттар:

- академиялық стильде ғылыми мәтін құрастыру;
- тарихнамалық ұғымдарды дұрыс қолдану;
- ғылыми дискурста логикалық байланыстарды (аргументация, салыстыру, интерпретация) сауатты беру;
- халықаралық стандарттарға сай терминологияны меңгеру.

4. Құндылықтарды дарыту:

- академиялық адалдық;
- дереккөздерге сыни көзқарас;
- ғылыми дәлдік пен объективтілік;
- цифрлық сауаттылық және инновациялық ойлау.

Сабақтың жоспары:

1. Тарихнамалық шолу ұғымы және оның ғылыми зерттеудегі орны
2. IMRaD құрылымы және оның тарихнамамен байланысы
3. Ғылыми әдебиеттерді іздестірудің заманауи құралдары
4. Жасанды интеллект негізінде әдебиеттерді талдау және синтездеу

5. Библиографияны рәсімдеу стандарттары (ГОСТ, АРА және т.б.)

5. Сабақ беру және оқыту әдістері:

- түсіндірмелі-аналитикалық әдіс;
- демонстрациялық әдіс (цифрлық платформалармен жұмыс);
- кейс-талдау;
- практикалық тапсырмалар (hands-on training);
- сұрақ-жауап және пікірталас;
- интерактивті цифрлық құралдарды пайдалану.

